

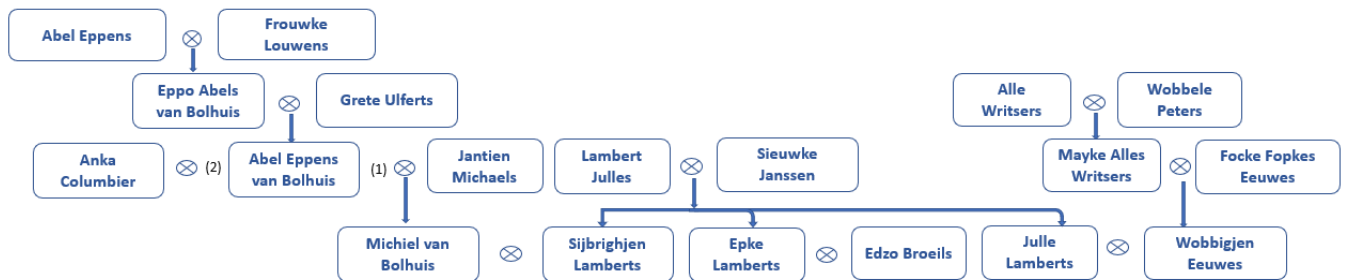
Michiel van Bolhuis en Sibrigien Lamberts

Albert van der Kaap

Abel Eppens de bekende kroniekschrijver uit Eekwerd, trouwde met Frouwke Louwens en uit dit huwelijk werd o.a. Eppo Abels geboren, die trouwde met Grete Ulferts.

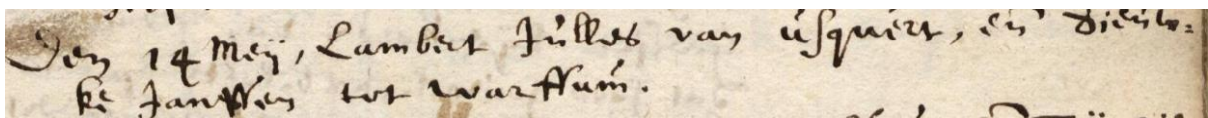
Uit dit huwelijk werd Abel geboren (ca. 1617-1659). Hij trouwde op 19 januari 1639 in Groningen met Jantien Michaels en later met Anka Columbier. Hij studeerde rechten in Groningen en werd rechter te Kantens. Later werd hij landdagcomparant voor Oldenzijl. Nadien was hij mede-gecommitteerde van de Rekenkamer der Stad en Lande. Van 1655 tot 1658 was Van Bolhuis rekenmeester van de Rekenkamer der Stad en Lande.

Hij bezat een huis in de stad Groningen, waar hij vermoedelijk permanent woonde. Na zijn overlijden vererfde het huis van 'rekenmeester' Abel Eppens in de Jacobijnerstraat op zijn zoon Michiel. Hij is het onderwerp van dit artikel.

Michiel van Bolhuis

Michiel van Bolhuis, zoon van Abel en Jantien, werd gedoopt op 6 oktober 1644 in Warffum en overleed op 21 mei 1704 in Warffum. Hij trouwde op 24 juli 1674 in Groningen met Sibrigien Lamberts, geboren rond 1655 in Middelstum en overleden op 26 december 1678 in Warffum, dochter van Lambert Julles en Sieuwke Janssen (getrouwd op 14 mei 1648 in Warffum).

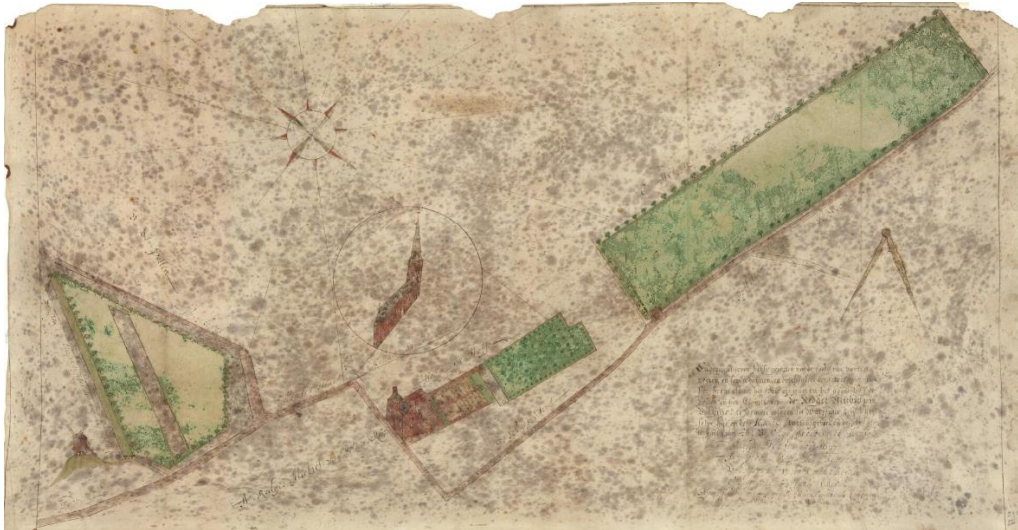
ANNO 1678, DEN 26 DECEMB., IS DE DEUGDRYKE SIBRICHIEEN LAMBERTS, DE HUISVROUW VAN DE E. REDGER MICHEL VAN BOLHUIS, CHRISTELYCK IN DEN HEERE ONTSLAPEN ENDE LEYT ALHYR BEGRAVEN.

ANNO 1704, DEN 21 MAY, IS DE E. REDGER MICHEL VAN BOLHUIS CHRISTELYCK IN DEN HEERE ONTSLAPEN ENDE LIGT ALHYR BEGRAVEN.

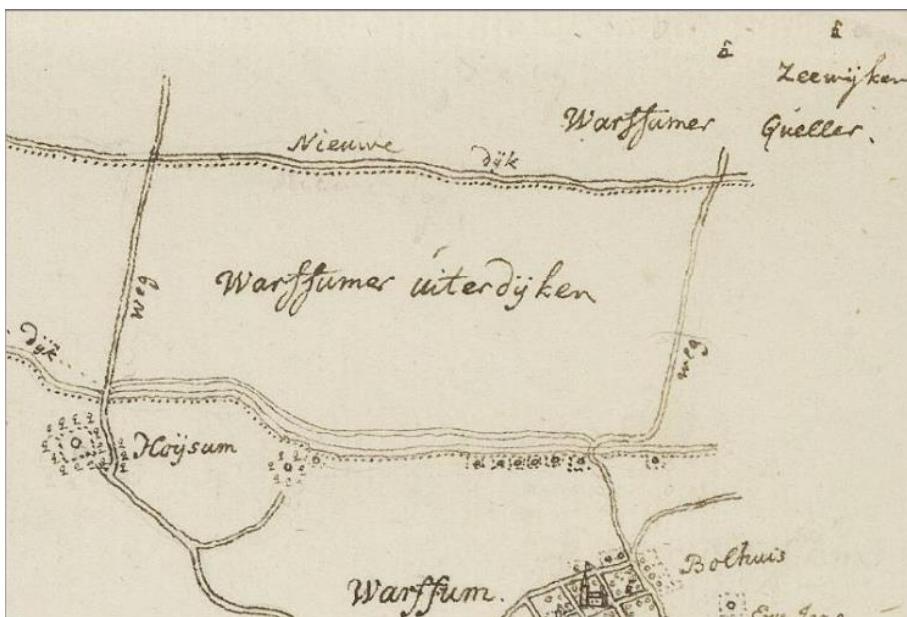
Wapen: Gedeeld: I een halve adelaar, vergezeld van boven van een vijfpuntige ster: II op een terras een staande omziende gans met een klaverblad in de bek.

Michiel was de eerste van de familie die het ambt van (geconstitueerd) rechter in de Ommelanden uitoefende. In 1681 en 1689 kocht Michiel een tweetal huizen in Warffum, maar het is onzeker of een van deze panden het latere woonhuis van de familie is.

In 1697 vervaardigde Pieter Geerds een kaart van het huis van de familie met bijbehorende grond. Het huis stond midden in het dorp en moet zowel door de grootte als de locatie een opvallende plaats hebben ingenomen. Het werd in de loop der tijden luxueus ingericht, waarvan de verschillende inventarissen nog getuigen.

Kaart van Pieter Geerds uit 1697 met het huis (onder de kerk) en erf van Redger Michiel van Bolhuis.

Fragment uit de kaart van Beckeringh (1748-1767) met het gebied ten noorden van Warffum.

Over het bezit van Michiel van Bolhuis

In 1694 verklaren omwonenden van het huis van de familie in Warffum dat leden van de familie Van Bolhuis vrije toegang hebben tot de waterputten op hun erf en een jaar later, in 1695, verklaart Louis Trip op de Warffumborg dat hij een stuk land, de Pollen genaamd, overdraagt aan Michiel van Bolhuis. In de jaren 1702-1735 zijn er stukken waarbij omwonenden een kret (deel van een steigertje) mogen leggen in de visvijver van de familie Van Bolhuis.

Rottumeroog

Rottumeroog had eeuwenlang toebehoord aan het klooster Juliana te Rottum, waar het eiland dan ook naar vernoemd is. Na de reductie van Groningen in 1594 kwam Rottumeroog in handen van de Staten van Stad en Lande, die het verpachtte. Rottumeroog was toen een stuk drukker dan nu: oude kaarten tonen twee nederzettingen op het eiland. Er waren pakhuizen, er stond een kapel en kinderen konden er naar school. De schoolmeester was tevens strandvoogd. Al aan het begin van de zeventiende eeuw liep het inwoneraantal terug. De overheid besloot het eiland weer te verkopen. Het eiland wisselde meerdere malen van eigenaar, vaak ging het om een jonker met een borg op het vaste land.

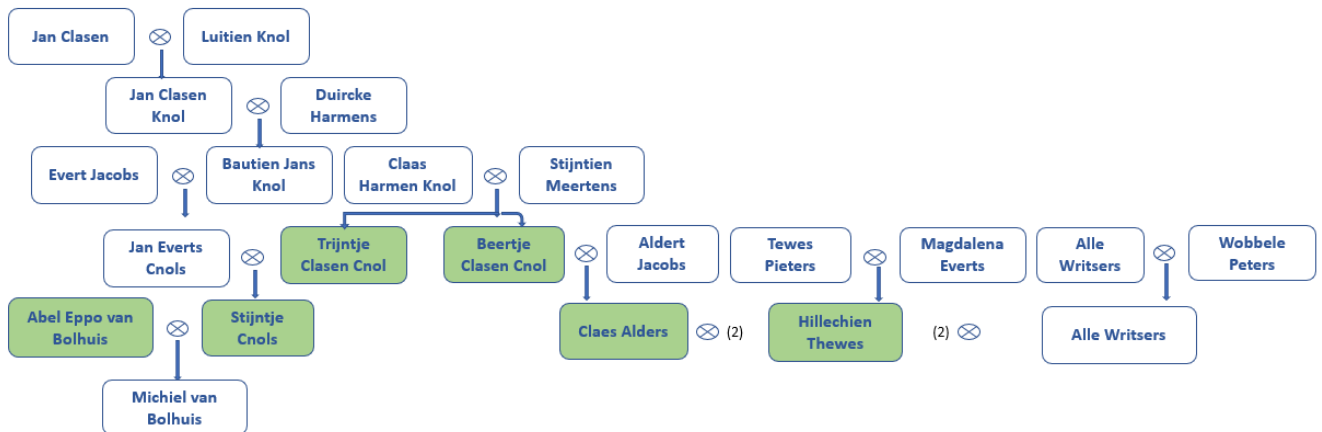
In 1695 kocht Michiel, samen met Louis Trip, eigenaar van de Warffumborg, Rottumeroog. Dit eiland was eigendom geweest van Roelof Sickinghe die, beladen met schulden, in 1683 zijn bezit in Warffum van de hand moest doen. Hieronder was ook de Warffumborg, waarvan Louis Trip zich toen al meester had gemaakt. Van Bolhuis en Trip hadden met Rottumeroog een goede koop gedaan. Voor slechts 1.500 Caroliegulden kregen zij het eiland in bezit. Dertig jaar eerder was het nog voor 7.300 Car. gulden verkocht. In 1708 verkocht zijn zoon Abel het eiland voor 3000 caroliegulden aan de 'malle graag' Donough Macarthy, graaf van Clancarty. Er stond toen nog maar één huis op Rottumeroog. De graaf kreeg het huis er dan ook bij, inclusief alles wat erin stond. Daarnaast was hij ook eigenaar van een aantal zandbanken, een schip, twee paarden en wagen en visnetten. Bovendien werd hij nu de rechtmatige eigenaar van alles wat aanspoelde.¹

Contacten met de eigenaren van de Warffumborg en de Breedenborg

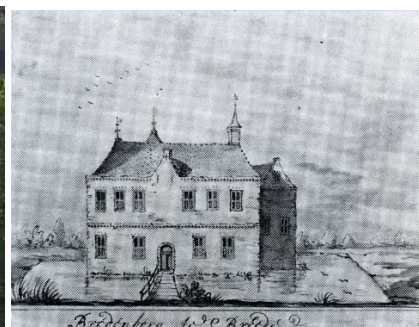
De familie Van Bolhuis had intensieve contacten met de families die op de Warffumborg en het nabijgelegen Breedenborg woonden. Zo behartigde Michiel van Bolhuis onder meer de belangen van Roelof Sickinghe bij de verkoop van de Warffumborg in 1683 aan de familie Trip.² De Breedenborg bij Breede, ten westen van Warffum, was eveneens een tijdlang in handen van een Sickinghe. Hendrik Sickinghe (1650-1704) kocht het huis in 1682 van Johan Clant. De weduwe van Hendriks zoon, Feijo Johan Sickinghe, verkocht de borg in 1706 voor 10.000 gulden aan Evert Joost Lewe en Unico Allard Alberda van Menkema. Vier jaar later kwam de Breedenborg in handen van Claes Alders van het Garsthuizervoorwerk en Hillechien/Hillichje Thewes (Hilje Theeuwes) uit 't Zandstervoorwerk (huwelijkscontract 21 april 1691). Hillechien was de weduwe van Alle Writers (zoon van de burgemeester van Appingedam) en dochter van Tewes Pieters en Magdalena Everts op 't Zandstervoorwerk.

¹ <https://sannemeijeronderweg.nl/roottumeroog/>

² Zie <https://histoforum.net/borgen/Clant%20en%20de%20Breedenborg.pdf> en <https://www.nazatendevries.nl/Artikelen%20en%20Colsms/Borgen/Warffum/De%20Breedenborg%20te%20Warffum.html>

Claes Alders was een neef van Stijntje Cnols, de vrouw van Abel Eppo van Bolhuis. Dit is de reden waarom een groot deel van de erfenis van de 'hoofdeling op Breedenborch' aan het echtpaar Van Bolhuis-Cnols kwam. Ook de borg behoorde hiertoe. De nieuwe eigenaren verkochten het huis in 1737, tezamen met de daaraan verbonden rechten en 25 hectare land voor 8000 Caroliegulden aan Jan Jansen/Jansenius en Helena Lant van Stedum (getrouwd op 25 mei 1733), die de landerijen dan reeds in gebruik hebben.

De Breedenborg tegenwoordig en op een tekening van Jacobus Stellingwerff uit ongeveer 1725.

Het vervolg van de bewoningsgeschiedenis van de Breedenborg

Jan Jansen hertrouwt in 1746 met Hilje Iwema (1713-1797), met wie hij een zoon, Jacobus Jansenius, kreeg, getrouwd met Syke Garmts. Hilje hertrouwt met Alexander Piccardt (1702-1763), predikant in Warffum.

Na de dood van Jansen, in 1809, erfde zijn dochter Hillegjen Jacobus Jansenius de borg, die toen 85 jukken land omvatte. Een jaar later trouwde zij met Aldert Jans de Vries van Tettema (van de Tettemaheerd onder Uithuizen). Nadat beiden in 1818 overleden, bleef de borg gedurende 20 jaar in handen van de erfgenamen, alvorens hun zoon, hereboer Jacobus Jansenius de Vries, in 1838 het hele goed verwierf bij een onderhandse boedelscheiding. Hij en zijn vrouw verbouwden de borg rond 1850 grondig: Het gebouw werd afgebroken tot op de keldermuren en herbouwd tot een modern 19e-eeuws landhuis.³

³ Lees hier het vervolg van de bewoningsgeschiedenis van de Breedenborg:

<http://www.nienoord.org/breedenburg.html>

Relatie Fockens/Broeils en Van Bolhuis

Zoals zichtbaar is in onderstaand schema was de schoondochter van Aaltje Fockens, een nicht van mijn stamovergrootmoeder (generatie XII), Focktyen Fockens, een zus van Sibrigien Lamberts, de vrouw van Michiel van Bolhuis.

